

samenhang en
Het diaconaat
vand tusschen
anisme en het

maakt in zijne
bewerkt door
de hoofdleiding
werk had, Zoo
ik Prov. Bie-
die der ambte-
gedoecerd en
de praktijk, —
handelt in dit
nvolgens over:
bijeenbrengen
gaven; de dia-
hartigheid; de
adertingen. In
e institutie en
ambt; over de
de diaconale
bt in zijn ver-
Ook de vraag
der ter sprake,
den arbeid der
der middelen
n; over goede
sonale fondsen

el ovet principi-
acht op onder-
diaconale ver-
van armoede;
den van dagen,
ain, zoals ik
ver de diaconie
i spreekt, han-
heid die door
a die door ge-
gingen geoeft
strooming van
a moeten voort-
zijn tusschen
chrijver in dit
de supplie-
ook de laatste
ijn dus tot de
enen."

de verhouding
aad, uit welke
dere kerkelijke

inden de vela
in den arbeid
n, hare beant-

deel eindelijk:
en p. 407.—
ph. Deze, niet
was voor dit
n. Bovendien
ankunstmoot
v. Dale, di-
wij; voor wat
v. de Riddik,
Snoeck Hen-

in vijf hoofd-

te recht. Het
oofdukt II en
naatschappelijk
nieuw armen-

voor den Ge-
land. Hij wordt
publiek-rechte-
het diaconaat
tal van priva-
n van waar-
vankundig mag
ren wordt hij
lijk wordt de
telijke regeling
nider zijn aan-

spraak op den
werk, een echt
de vergadering
ken te worden
d. De prijs is
arten steppel-

11.

REENIGING.
en we gelegen-
cht op te ver-
ken, die over
ygenomen, en
volg is van het
t, welke ten
adeelg werkt,
atsten tijd de
arbeid minder
heid.

de kwaad weer
nderbreikt van
hetwelk komt
eek aan geld,
ernstig klinkt,
vastgeknoot
e hulp komt,
oeten worden
moete werd

ging van het
— al hebben
endingsveld
door de lezers
den;

msand April
oals in den
e zegeningen
ubica is niet
lijft er krach-
en om goeroes
eent gestadig
stra blijft het

toezeggingen niet gestand kunnen doen; dat zij de reeds bestaande posten moeten opheffen; in een woord, dat met eigen hand moet worden afgebroken, wat met veel gebed en met veel moeite werd opgebouwd.

"Natuurlijk mogen wij een zoodanigen maatregel niet nemen zonder vooraf de Gemeente van Christus te waarschuwen. En wij doen dat in het vertrouwen, dat onze roepstem om hulp niet te vergeefs zal zijn. Wij kunnen nietge looven, dat de Gemeente nalatig zal zijn, waar het er op aankomt de vervulling harer geboden te aanvaarden. Zij heeft immers tientallen van jaren met ons gemeekt om de komst van Gods Koninkrijk op Nieuw Guinea, Halmahera en Boeroe!

"Reeds ontvingen wij eenig bewijs, dat ons vertrouwen niet wordt beschaamd. B. te H. zond ons een bedrag van f 50. Dat is ons een geloofversterking. Zouden er nog niet 99 personen te vinden zijn, die, hetzij persoonlijk, hetzij in vereniging met anderen, ons die som willen zenden? Het getal onzer vrienden is toch veel meer dan 100. Duitzenden hebben ons jarenlang met hun gebed en gaven gesteund. Moge God veler hart bewegen, opnieuw bij moedig een deel van het bunne af te sonderen voor de belangen van Zijn Koninkrijk."

Zoo ziet men, dat de Utrechtsche Zending-vereniging met groote moeilijkheden te worstelen heeft. Maar, gelijk het Hoofdbestuur in den aanhef van zijn oproep zegt, mag zij toch ook getuigen van zijke zegenen Gods, die vooral groot zijn op Nieuw-Guinea, waar de beweging onder de bevolking naar het Christendom toe, niet is tot stilstand gekomen.

Daarover schrijft Zending van Bala in een brief van 18 Jan. j.l. het volgende:

"Zoo dikwijls ik naar Roan voer, vreesde ik te zullen vernemen, op grond van ondervinding, dat de eb was ingetreden na den vloed van belangstelling. Doch telkens hoorde ik van nieuwe belangstelling, van meerdere catechisten. Voor ongeveer een maand schreef mij de guru: Het aantal is reeds 100 nabij, maar eergisteren avond hier komende, werd ik door een nog grotere schare goed gekleede Roanen begroet, zoodat 't een heelten tijd duurde, eer ik mij komende uit mijn motorboot kon verfrischen. Ik vernam dat nu leeren 70 mannen en 54 vrouwen, dus samen 124. Maar wat ik ook vernam is iets geheel nieuws op Papua. Oude-avond heeft men aan het strand een groot vuur gestookt van korwars, amuletten en heidensche rouwtekens, zoo openlijk met het heidendom gebroken. Zij hadden volgens den guru gezegd met dien roffel het nieuwe jaar niet te willen intreden. Ik vroeg hem of hij er niet op aangedrongen had. Hij had er niet aan gedacht en was zelf ten hoogste verast. Gisteren morgen en daar straks was bij den rogendienst de kerk geheel gevuld. Zondags moeten er een menigte planken op ledige kisten worden gelegd om de lieden te kunnen plaatsen, dan moet de kerk letterlijk etvol zijn. Van welken kant ik alles ook zie, ik kan niet twifelen of dat Gods werk is. Het is mij — die aan gansch andere diengen gewoon ben — alles even wonderlijk. Het enige wat ik kan, is God smeeken: laat van dien milden regen droppelen ook op Windesi. Welk een zaligheid voor den zoo zwaar beproefden maar op Roan, wijlen Br. Bink, als hij de Engelen mag hooren juichen over het optrekken van het door hem zoo moeizaam gestrooide zaad! Ik kan Br. Starrenburg bezingen, dat hij in dat werk al ingaan, en toch, het is beter dat het door jeugdige frische krachten wordt aangevat."

Deze berichten worden geheel bevestigd door die, welke schrijver dezer van Zending Starrenburg, een oud schoolmakker, juist dezer dagen ontving, en waarin het ook heet: God werkt daar (te Roan) op bijzondere wijze". Men kan zich hier anders nauwelijks voorstellen, met hoeveel moete en zorg de arbeid van de zendingen gepaard gaat, vooral in zoo ver afgelegen streken. Roan wordt slechts éénmaal in de twee maanden door een boot aan gedaan, zoodat men bijna geheel van de beschafte wereld is afgesloten.

Moge dat erg zijn in dagen waarin alles zijn gewonen gang gaat, wanneer geen buitengewoon leed het hart treft, heel wat erger is het nog, als de engel des doods in woningen der zendingen komt, en ze in diepe droefheid goddompeld worden, droefheid, die ze alleen hebben te dragen met hun God, ver van familie en vrienden.

Daar werden we weer eens aan herinnerd door de laatste berichten uit Indië, waarin door twee zendingen melding gemaakt werd van het overlijden van een dierbaar kind, door een hunker van het sterven van zijn eenige lieveling.

Men kan trouwens bijna geen zendingenblad ter hand nemen, waarin niet van lijden en sterven van zendingen, van repatriëeren om gezondheidsredenen, en zoo meer, gewag wordt gemaakt. Het Zendingwerk is door zijn aard reeds een moeilijke werk, — zeker niet in de eerste plaats financieel, — maar het wordt nog moeilijker door allerlei bijkomende omstandigheden, die veelal niet door geld uit den weg geruimd kunnen worden.

En daarbij komt dan nog, dat de Zendingen arbeid dikwijls zoo weinig gewaardeerd wordt en zoo weinig gesteund ook door der geloovigen gebed.

Men hoort er zoo weinig over spreken, vermoedelijk omdat het hart er allermest vol van is. En als in het hart de liefde voor de Zending niet warm en innig is, dan zijn er meestal allerlei redenen voor naasteelood, waarmede zij te kampen hebben, die de gelden der Zending hebben te beheeren.

Of zou men denken, dat het feit, dat de Utrechtsche Zendingvereniging in 300 grooten nood is, getuigt voor een bij onze Nederlandische Christenen algemeen bestaande vurige liefde voor de Zending?

Uit de Pers.

In de Basiss verraste Dr. Gispens de lezers plotseling met een brief, waarin de oude schrijver van de brieven aan een vriend in J. rusalem ook eens het zoeklicht van zijn rijn verroft over heel het kerkelijk en politiek leven spelen laat.

Waarde Broeder!

Gij vraagt mij, of de schrijver van de brieven aan een vriend te Jerusalem reeds helemaal dood is en zich niets meer aantrekt van het openbare leven in kerk en staat en maatschappij?

Mijn antwoord hierop is: neen, hij is nog niet helemaal dood, maar toch wel stervende, zoodat er geen hoop op beterschap of weder opbloei van het ingekomen leven meer bestaat.

Ik wenschte wel er te kunnen bijvoegen wat Paulus zegt: terwijl de uitwendige mensch verdorven wordt, wordt de inwendige vernieuwd, van dag tot dag; of: vergete den berg achter je strek ik mij uit naar hetgeen voor je is!

Dit zijn evenwel dingen, waarover men niet zoo

in het openbaar kan schrijven. En ook is het de tijd niet, althans in onze kringen, om veel op het levendige leven te letten. Een levend mensch klaagt nu meer over de sociale toestand, dan over eigen zonden en ongelijkvormigheid aan Christus. Wat heb je van al dat klagen?

Toen ik in 1856, in het predikament gesteld werd, was de Scheiding pas 22 jaar oud. Alles was toen, bij nu vergeleken, nog zeer primitief. Men lette toen meer op gaven dan op geleerdheid, en we deden niet zoo correct naar de theorie, maar we deden het zoo goed we konden, en met middelen, die toen onder ons bereik vielen, en als we voedsel en dekfel hadden, konden we nog wel eens danken voor de trouw en goedheid des Heeren, die in onze nederheid voor ons zorgde, en ons niet beschaamd deed uitkomen. Hetgeen men nu de seigen Inrichting der Kerken noemt, was toen nog in waarheid de Theologische School. Een jongeling of een jonge man, die in zijn gemeente als bekeerd of godvreesend bekend was, kon toen van grondopvoeding tot het predikant ambt, en met een jaar of vijf bediening, in den dienst der gemeente treden. Nu is dat niet meer.

De seigen Inrichting der Kerken noemt, was toen nog in waarheid de Theologische School. Een jongeling of een jonge man, die in zijn gemeente als bekeerd of godvreesend bekend was, kon toen van grondopvoeding tot het predikant ambt, en met een jaar of vijf bediening, in den dienst der gemeente treden. Nu is dat niet meer.

Vader van Alpen leerde in zijn tijd de kinder-tjes zingen: Als iemand verre reizen doet, dan kan hij veel verhalen. Ik zeg wel eens bij mij zelve: Als iemand lange jaren leeft, dan kan hij veel beleven. En sommige diengen moet men meermalen beleven. In Paulus' dagen had men ook al zorg ten aanzien van 'het brood der Kerke' en in de dagen van Calvijs werden de predikanten door sommige bedelaars genoemd, en waren ze al bij de als de stadsregering hun een oud huis en wat graan om brood te bakken, met een vaatje wijn en een nieuw toga schonk. Nu mogen wij niet eens meer een toga dragen, en toch is het vraagstuk van 'het brood der Kerke' nog altijd aan de orde. Mijn oude vriend, Dr. W. Diemer, heeft zelfs zijn lievelingspredikatie, vroeger art. 108 nu art. 171 der grondwet, nog eens weer van stal gehaald. Dat bestee is al ongeveer een veertig jaar oud, en toen ik paard en ruiters weer zag, voelde ik neiging om te vragen: 'Amice, vind je zelf niet, dat je wat stram in de beenen wordt?' En toen ik op de jongste synode te Utrecht nog eens een kijke nam en een paar keer naar de discussies luisterde, trof ik het n.a. dat een broeder, ook synodeman van jaren, oerde over de verorging van emeritpredikanten, en precies dezelfde gedachten ontwikkelde, die ik hem een kleine veertig jaar geleden ook al had hooren uitspreken. Ik had hem wel willen toespoken: houd toch op, en begrijp toch dat de omstandigheden u over het hoofd gegreep zijn; ga naar huis en rust een weinig.

Gij ziet dus, waarde broeder, dat de schrijver van de brieven aan een vriend te Jerusalem nog wel niet helemaal dood, maar toch stervende is, en zich onbevoegd acht om een houding aan te nemen alsof hij, nog frisch en vrolijk, over alles mag mepraten.

Toen de laatste Synode van de Christelijke Gereformeerde Kerke in de Plantagekerke te Amsterdam, gesloten werd, heb ik gevoeld dat hiernede ook een tijdperk in ons kerkelijk leven werd afgesloten. En nu is het wel zoo, dat we bij ons gevoel niet mogen leven of daar een grond van maken; maar dat neemt niet weg, dat het er toch is, en dat het ook behoort tot ons menscheijk wezen. Nog niet zo lang geleden heeft de Standaard een belangwekkend college gegeven over 'ons instinctieve leven' en de macht en belangrijkheid van de angestoed. De ontwikkeling, die na 1856 gekomen is, heeft mij dan ook in mijn gevoel bevestigd, en mij doen begrijpen, dat er ook een tijd van 'swijgen' is. Toen ik mijzelf als redacteur van de Basiss thuis kreeg, kon ik zeggen: ik heb het verwacht. Overwegende dat alomacht macht over ons heeft, tenzij het hem van boven gegeven zij, heb ik in alles volkomen leeren beruiken.

En nu wil dit niet zeggen, dat ik de verschijnselen en de toestanden, die in het leven treden, niet meer volgt en met belangstelling gade sla. En ook niet, dat mijne vingers te stram zijn om te schrijven, maar wel, dat ik niet meer kan schrijven met voldoende kennis en juistheid, leven, en anderen voor te lichten. Het zou een matte herhaling worden van wat ik meermalen gezegd heb, en daarbij het gevaar doen ontstaan, dat nog enkelen er zich aan klemden, en daardoor zou de strijd der meeningen nog groter worden.

Gij zult toch ook wel hebben opgemerkt hoe, bij de krachtige ontwikkeling van de 'Christelijke pers', het meer en meer in gebruik is gekomen dat geestverwanten elkanter vaak scherp critiseeren. Nauwelijks heeft iemand een gedachte uitgesproken of een voorstel gedaan, of dadelijk volgt de kritiek, de terechtwijzing, en zoo iets wat in de studentenwereld 'wakken' genoemd wordt. Ik wijs slechts op iets dat nog zeer jong is, het rapport van de deputaten Synodi in zake het verband tusschen de Kerken en de Theol. Fac. der Vrije Universiteit. Nauwelijks was het publiek gemaakt, of men leest al van 'deputaten in de kous' en van 'veeuwige beginselen van Gods Woord', die in dit rapport veronachtzaamd zijn.

Soortgelijke krachtwoorden zijn niet bevondelijk voor het welzijn der diengen waarbij wij allen geestelijk belanghebben. Gods Woord zegt: laat alle diengen 'vrijlijk en met vrede geschieden'. Aan dat beginsel hebben we voor ons kerkelijk leven genoeg. Althans zoo werd er in vroeger jaren over gedacht, en in onze belijdenis wordt dit ook aangehouden. Maar ook in ons kerkelijk leven schijnt het parlementarisme niet meer en meer te ontwikkelen, en wie daar niet aan mee kan doen, omdat hij de gave er voor mist, doet beter met te zwijgen.

Van staalieden in eigen kring hoort men nu telkens de bewering, dat de Oud Minister Kuypers in de Kamer behoort te zijn. Zijne weigering om, in de tegenwoordige omstandigheden, een zetel te bezetten, kan men niet goedkeuren. Voor mij is die weigering juist het bewijs, dat de oude doctor zijn vijf zinnen nog bij elkaar heeft. Wat zou hij, op dit oogenblik en in de tegenwoordige omstandigheden, in de Kamer moeten doen? Leider der rechterrijde zijn? Maar wanneer heeft de rechterrijde toen leider verkoren? Leider van de anti-revolutionaire partij en van de club? Maar een geacht orgaan der partij heeft, voor eenigen tijd, voorged als het overlijden der partij den volke ongekondigd, en niet onduidelijk laten voelen, dat Dr. Kuypers aan haar doodgaan niet onschuldig was. Oppositie voeren tegen een bevriend kabinet? Maar vrienden, die hem deze zaak wilden opdragen, zij zeke niet te verstandig.

Als er geen wind is kunnen groote schepschen evenmin varen als kleine schepen. Dit moest men toch begrijpen. Voor een landman moge het niet goed zijn op den wind acht te geven; een stuurman die niet met den wind rekent, is stellig de ware stuurman niet.

Zoolang men in de studeerkamer zit, kunnen beginselvaste en logische hooften uitermest koers of streek houden. Maar voor mannen, die in de praktische staatkunde moeten optreden, is het eenigzins anders. Zij hebben met wind en stroom vaak te worstelen, en hunne verantwoordelijkheid voor schip en lading wordt door hen het meest gevoeld.

En daar komt dan nog bij dat Dr. Kuypers eenigen diengen gedaan heeft, die hem nooit vergeven zullen worden. Denk slechts aan de delicatete en de wijziging der wet op het hooger onderwijs, waardoor de wetenschappelijke graden, door de Vrije Universiteit verleend, ook uitwerking hebben verkregen voor het burgerlijk leven. En dan de Wet van 1903, en de draankwet, en — niet te vergeten, het onverschilligheidsgevoel van de antiheze, inzonderheid bij het debat over de beginselen in de wetenschap!

Het Calvinisme, om dat woord aan ook eens te

gebruiken, is thans, niet minder dan vroeger, een steen des anstoots, zoodat bij de massa der geloovigen als bij de vrijdenkers, ik ben geneigd uit te spreken, dat het in Nederland nooit populair is geweest, en dat het zijn tijdjelijke overmacht aan allerlei omstandigheden te danken heeft. Na de Dordtsche Synode sien we weinig anders dan verbarstering. Noot heeft de overheid weder een nationale Synode bijeenroepen, om de kerkelijke vraagstukken kerkelijk te behandelen. En na den dood van Prins Willem III, koning van Engeland, is mij geen enkel feit bekend uit de allerhoogste kringen, waaruit eenige sympathie voor het Calvinisme kan afgeleid worden. Men was protestant, min of meer godsdienstig, en van de groote kerk En daar bleef het bij, tot op dezen dag.

Toen in de vorige eeuw het Calvinisme, zoodat in wetenschappelijke als populair vorm, weer krachtiger optrad, hoorde men in vrome kringen, waarin de geest van het Calvinisme nog het zuiverst was bewaard gebleven, zelfs spreken van een nieuwe, ja gevarieerde leer!

De eeuw der Hervorming ligt reeds zoo verre achter ons, en men is nu al bijde als men het woord Christelijk mag gebruiken, en daaronder alles kan samenvatten, wat niet loochent dat Jesus Christus in het vleesch gekomen is.

En dat het nog zoo is, moet tot dankbaarheid stemmen. Het kon, als we naar andere volken zien, nog veel erger zijn.

Ik voor mij kan dan ook de publieke bespreking der diengen, onder verdriet, aan anderen overlaten. In mijn jongen tijd had ik slechts één, mijn leven beheerschede, begeerte, om verkondiger van de vrije genade Gods te zijn. Geheel mijn zelfbeschouwing en levensbeschouwing worteld in de eeuwige, vrijmachtige verkiesing. Eeracht was mij volkomen vreemd. Maar toen, in later jaren, de menschen mij naar voren drongen, toen is ook de eeracht gekomen, en met haar de verdorring des gemoeids. En nu beger ik niets anders dan te mogen eindigen gelijk ik begonnen ben: verkondiger te zijn van de vrijmachtige en algemene genade Gods, zoolang de krachten van ziel en lichaam daartoe geschonken worden. Voor het overige wensch ik belangstellend en biddend toeschouwer te blijven.

Hiernede meen ik uwe vraag beantwoord te hebben.

Van harte.

GISPENS.

Was het De Genestet niet, die gesegd heeft, dat echte humor bestaat uit een lach en een traan?

En al licht ge om zoo menig rijnen zet, voelt ge niet den diepen weemoedernst, die achter dit schrijven schuilt?

Metterdaad deze humor staat te hoog — ook een volgend schrijven, waarin Dr. Gispens correctie van enkele drukfouten vroeg, tintelde van vernuft — dan dat hij verdiend had, op zoo ploomp wijze er aan herinnerd te worden, dat hij het Latijn niet meester is.

Voor zulk soort humor heeft ons volk een naam, dien we hier liever niet herhalen.

Officiële Berichten.

Kort verslag der classis Amersfoort, gehouden 14 April 1908 te Amersfoort.

De vergadering wordt op de gebruikelijke wijze geopend.

De credentiebrieven worden nagesien en in orde bevonden. Alle kerken zijn wettig vertegenwoordigd.

De notulen worden gelezen en goedgekeurd. Inzake Effatha besluit de vergadering te wachten tot na de e.v. Part. Synode.

Ten opzichte van de Zending besluit de classis de begroting voor 1908 te aanvaarden.

Het voorstel eener kerk om de Generale Synode te verzoeken, een stel belijdenisvragen voor alle kerken saam te stellen, wordt voorloopig teruggesloten.

Doorgelezen naar de Part. en Gen. Synode wordt de vraag eener kerk: 'Behoort het ontzag van een vertrekkenden dienaar des Woords in te gaan met het einde van zijn dienstwerk in de kerk, die hij verlaat, of met de bevestiging in den dienst der kerk, die hem ontvangt?'

Bij de rondvraag naar art. 41 K.O. ontvangen enkele kerken advies.

Goedgevonden wordt, dat de opbrengst der collecten voor hulpbeh. kerken zal worden verdeeld onder de kerken Soest en Nieuw-Loosdrecht, zoodat de eerste 1/3 en de tweede 2/3 ontvangt.

Naar de e.k. Part. Syn. te Utrecht worden afgevaardigd: Als primi, de dienaren A. M. Doomer, W. den Hengst en H. Teerink; de onderlingen P. Floor, H. Hiensch en H. Koning. Als secundi, de dienaren H. A. van Andel, J. Koppe en J. Schoonhoven; de onderlingen A. Berendse, D. Eggink en Th. de Kuig.

De vacaturebeurten worden aldus geregeld: Te Maarsseveen in April Ds. v. Andel, Mei Ds. Schoonhoven, Juni Ds. Voigt, Juli Ds. Donner; te Renswoude in April Ds. E. J. Koppe, Mei Ds. Teerink, Juni Ds. Bolwys, Juli Ds. den Hengst.

Roepende kerk voor de classis te houden op 7 Juli e.k. is Renswoude.

De vergadering wordt door den proces met dankzegging gesloten.

Op last der classis,

J. C. C. VOIGT.

Kort verslag van de vergadering der Classis Utrecht, op Woensdag 18 Maart 1908, te Utrecht.

Ds. Klaarhamer opent, namens de roepende kerk van Utrecht, de vergadering op de gebruikelijke wijze.

De credentiebrieven worden nagesien door Ds. Buitenhuys en Ds. Adriaanse.

Alle kerken zijn regelmatig vertegenwoordigd. Twee diakenen wordt keurstem verleend.

In het moderamen nemen zitting, wegens ongesteldheid van Ds. Schock, Ds. Bouma (proces), Ds. Wisse (scriba) en Ds. Fernhout (assessor).

De notulen der vorige vergadering worden gelezen, en met dank aan den Scriba goedgekeurd.

Op voorstel van den voorzitter besluit de vergadering de omvraag naar art. 41 tot het einde der vergadering te verschuiven.

a. Een ingekomen schrijven uit Kampen, wordt, na eenige bespreking, den scriba ter beantwoording opgedragen.

b. Tegen het voorstel van Amersfoort heet de classis principieel bevestigend, zij kan niet medewerken tot het oprichten van Classicale of Provinciale kassen.

c. Aan Ds. de B. zal door den scriba de beslissing der classis worden medegedeeld.

d. De morgenvergadering wordt met dankzegging door Ds. Bouma gesloten.

De verschiedende voorstellen van het agendum worden behandeld: a. b. c. d. vloeien ineen, de vergadering sluit de discussie over punt 5.

Rapport van Ds. Buitenhuys en onderling van Arkel. De classis besluit de voorstellen in het rapport, als advies voor de kerken aan te nemen.

In verband met het voorstel Driebergen en Harmelen, besluit de vergadering zes deputaten te benoemen tot het stellen van vragen, die kunnen gebruikt worden bij het afleggen der belijdenis, welke de eerstvolgende vergadering zullen worden behandeld, en een maand voor de classis, den kerkeraden zullen worden toegezonden.

De classis keurt het besluit tot opheffing van het emeritaat van Ds. Adriaanse goed.

Het voorstel van Zeist zal naar de provinciale synode worden gezonden met verzoek tot doorzending naar de Generale Synode.

Voor de Provinciale Synode worden afgevaardigd: Ds. Buitenhuys, Ds. Klaarhamer, Ds. Wisse (primi), Ds. Breukelaar, Ds. Brouwer, Ds. v. Velzen, secundi; als onderlingen: Dumarchie van Voorthuizen, Barneveld, van Zanten (primi), van Veen, Griffioen, de Vries (secundi).

Vacature beurten: Vleuten: Maart, Ds. Klaarhamer en Ds. Buitenhuys.

Beschop: April, Ds. Jaspers en Ds. van Velzen. De Bilt: Mei, Ds. Kuys.

Zuilen: Ds. Bouma.

De Provinciale Synode zal D.V. worden gehouden te Zeist, op den 25en Woensdag in Juni, aanvang 10 uur.

De volgende Classis zal D.V. worden gehouden den 25en Woensdag in Juni.

Rekening van den classicaal quæstor.

Ds. Ruys en Ds. Jaspers worden verzocht deze na te zien, die daarna wordt goedgekeurd. Evenzoo die der Hulpbehoevende Kerken.

Ds. Adriaanse zal worden uitgenoodigd om op de classicaal vergadering, te houden in Juni, een referaat over een onderwerp betreffende de Zending te houden.

Alle quota's zijn gestort.

Rondvraag over art. 41. Het persverslag wordt goedgekeurd.

Sluiting met dankzegging.

Namens de Classis Utrecht, G. Wisse Jr., Scriba.

Vergadering van de Classis Ommen op 9 April 1908.

't Moderamen bestaat uit de Brs. D. M. Bulder C. Diemer en J. v. Houten.

De instituering der ambten der nog niet ontkenen kerk van Gramsbergen blijft een zaak van onderzoek.

De kerk van Lemele wordt toegezegd, dat in de kerken der classis een collecte zal worden gehouden om uit den finantieel nood te worden gered.

Het cons. reglement, regeldende de classicaal werkzaamheden, alsmede een regeling betreffende de hulp verleend aan een weduwe bij geval van overlijden van den Dienaar des Woords, zal worden gedrukt, opdat het op de kerkeraden kan besproken worden.

En schrijven van de classis Zwolle, behelzende den arbeid der Gen. synode, wordt besproken, terwijl de wenschelijkheid wordt uitgesproken, dat in dien geest al gehandeld wordt.

't Conc. contract, dat het verband tusschen K. en V. U. wenschte te regelen, wordt met groote ingenomenheid begroet. De wensch wordt uitgesproken, dat dit concept wordt aangenomen.

De kerk van Nieuw-Leuzen bewijlt er in, jaarlijks f 75 te geven voor den emeritdienaar.

Enige adviezen in zake de tucht worden gegeven aan de K. van Dalsen en Dedemavaart.

Het vermanend schrijven van classiswege om de tractementen der predikanten te verbeteren, blijft in sommige kerken geboor gevoerd te hebben; andere echter blijven bij den weg tot nu toe bewaard, en hebben geen verbetering aangebracht.

De roepende kerk voor de volgende vergadering is Vroomshoop.

Namens de classis Ommen, C. Diemer, scriba.

Buitenland.

N. Amerika. Advies omtrent revisie van art. 36 der Ned. Geloofsbelijdenis.

De Synode der Chr. Geref. kerk zal den 16den Juni te Muskegon in Michigan gehouden worden. Daar komt ook art. 36 der Ned. Geloofsbelijdenis aan de orde, en een commissie werd op de voorgaande synode aangewezen om over de revisie der confessie rapport uit te brengen.

Dese commissie gaf het volgende in overweging: 'Schier alle Geref. Kerken zijn reeds teruggekomen van de idee der staatskerk, als zijnde niet Nieuw-Testamentisch, en zijn opge komen voor persoonlijke gewetensvrijheid in den dienst van God, en voor de autonomie der kerken.'

Het Nieuwe Testament stelt de Christelijke Kerk niet onder 't zeggenschap van de Overheid, om door staatsvrijheid gecontroleerd en uitgebreid te worden, maar alleen onder onzen Heere en Koning, als een zelfstandig gebied naast en geheel vrij van den Staat, om alleen door zijne Ambtsdragers en met geestelijke wapenen geregeerd en uitgebreid te worden.

Wel hebben Kerk en Staat wederkeeringe rechten en plichten; maar zij mogen niet op elkanders gebied ingrijpen.

De rechte verhouding tusschen Kerk en Staat is een zeer omvangrijk vraagstuk, 't welk nog niet tot volle ontwikkeling gekomen is; maar zóóveel is wel al duidelijk geworden, dat de verhouding door Constantijn ingevoerd, en later in vele confessies opgenomen, waardoor aan de Overheid het recht, om de Kerk naar eigen hand te reformeeren, toegekend, en aan de Kerk het zelfstandig optreden als een eigen gebied naast den Staat onteigend werd, in strijd is met de Nieuwe Bedeeing.

In de gegeven omstandigheden meent de commissie de voorkeur te moeten geven aan No. 5, de tweede alinea. Zulk een nadere verklaring zou de Confessie ongeschonden laten, het graven daarvan wegneem, en ook alle misverstand voorkomen, dat zou kunnen voortvloeien uit het eenvoudig schrappen van een paar zinnen.

Mocht de Synode hierna inattemmen, dan kan zij een commissie benoemen om een concept-noot te formuleeren, welk concept dan door de volgende Synode nagesien, en ter goedkeuring aan de Kerkeraden en Classen aanbevolen kan worden. En desverkiezende kan dan ook het oordeel der Zusterkerken daarover ingewonnen worden.

Onzer No. 5 had de commissie overwogen, dat het goed zou zijn in eenen noot een verklaring van art. 36 te geven, waarin ongeveer uitgedrukt werd, dat de Synode het niet acht de roeping der Overheid te zijn, staatsmacht uit te oefenen op het terrein der religie, door een staatskerk in te voeren, en deze als de enig ware te handhaven en te bevorderen, en overigens alle andere kerken, als zijnde: valsche

religies, met het zwaard te weren, uit te roeien en ten gronde te richten; maar wel geloof, dat de Overheid een Goddelijke roeping te vervullen heeft ten oprichte van de eerste, zoodat als ten opzichte van de tweede tafel der Goddelijke wet.

Ons dunkt, dat dese oplossing de voorkeur verdient boven het schrappen van eenige zinnen van art. 36 der confessie, of boven het algeheel revidereen van dit artikel, waarvoor velen den tijd niet rijk achten.

Rusland. Doorvoering van geloofs-vrijheid?

De Caar van Rusland heeft aan al zijn onderdanen vrijheid van conscientie toegezegd. De privilegien, die tot hertoe de Grieksche Staatskerk bezat, zijn evenwel met de vrijheid in strijd. Die voorrechten zijn acht in getal, ro. De Keiser en de Keizerin, de troonopvolger en diens gemalin, moeten tot haar behooren. — 2. De Overheid is verplicht hen die door de Geestelijke overheid gezonden worden om het Woord Gods te brengen aan de volken van vreemde stam, te beschermen en hun bij hunne prediking alle hulp te verleenen. 3. De kerkelijke feestdagen der Grieksche Kerk worden door de Overheid als feestdagen erkend. —